

Õiguskantsler

Andres Metsoja
andres.metsoja@riigikogu.ee

Teie 16.06.2026 nr

Meie 10.09.2026 nr 6-4/261698/2607444

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu töökorra § 8 lõiked 7 ja 8

Lugupeetud Andres Metsoja

Küsisite, kas [Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu töökorra](#) (edaspidi: volikogu töökord) § 8 lõiked 7 ja 8 on seadusega kooskõlas. Näete neis sätetes ohtu volikogu liikme õigusakti algatamise õigusele.

Volikogu liikme algatatud õiguspärane eelnõu peab jõudma volikogu istungil arutusele mõistliku aja jooksul (vt õiguskantsleri seisukohta „[Jõgeva valla põhimääruse § 20 lg 5](#)“).

Leian, et tõlgendamise abil saab neid kaht volikogu töökorra sätet pidada seadusega kooskõlas olevateks. Riigikohus on sedastanud, et erinevate tõlgendusvõimaluste puhul tuleb eelistada põhiseadusega kooskõlas olevat tõlgendust neile tõlgendustele, mis põhiseadusega kooskõlas ei ole (Riigikohtu 22.02.2005 otsus, [3-2-1-73-04](#), p 36).

Volikogu saab õigusaktide menetluskorda täpsustada. Vallasekretäri sõnul vaadatakse valla põhimäärus ja volikogu töökord üle lähiajal.

Volikogu töökorra § 8 („Eelnõu arutamiseks ettevalmistamine“) lõige 7 sätestab: „Eelnõu menetlusse võtmise otsustab volikogu esimees peale komisjonide seisukohtade teada saamist. Volikogu esimehel on õigus eelnõud volikogu istungi arutelule mitte suunata, kui selline põhjendatud ettepanek on tulnud valdkonna eest vastutavalt komisjonilt ning eelnõu arutamine volikogus ei ole seotud kindlaksmääratud tähtajaga. Sellisel juhul tagastab volikogu esimees eelnõu selle algatajale koos komisjoni põhjendustega eelnõu menetlusse võtmata jätmise kohta, andes võimaluse komisjonis esitatud ettepanekute läbivaatamiseks ja vajadusel muudatuste siseseviimiseks eelnõusse. Eelnõu algataja ei ole kohustatud volikogu komisjoni poolt esitatud seisukohtadega nõustuma ning võib esitada eelnõu järgmisele volikogu istungile arutamiseks esialgsel kujul.“

Volikogu töökorra § 8 lõike 8 kohaselt loetakse eelnõu menetlusse võetuks, kui volikogu esimees on kandnud eelnõu volikogu päevakorda ja edastanud päevakorra istungi kutsena volikogu liikmetele ja eelnõusid istungil ettekandvatele isikutele ning vallakantseleile.

Neid volikogu töökorra sätteid tuleb käsitleda koos töökorra muude asjaomaste sätetega (vt § 7 lg-d 4 ja 5).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kohaliku omavalitsuse volikogu on põhiseadusorgan ([Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) § 156). Seega on volikogul enesekorraldusõigus, muu hulgas õigus kehtestada oma töökorralduse reeglid. Enesekorraldusõigust kasutades peab volikogu järgima põhiseadust ja [Euroopa kohaliku omavalitsuse harta](#) norme ning printsiipe ja seadusi. Volikogu töökorra kehtestab volikogu ([kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) § 44 lg 1). Neis õiguslikes raamides on võimalikud erinevad lahendused.

Volikogu liikmel on vaba mandaat. Kuna volikogu tegevuse keskmes on õigusaktide (määruste ja otsuste) kehtestamine ([KOKS § 7](#)), on õigusaktide algatamise õigus üks olulisemaid volikogu liikme õigusi.

Volikogu töö tõhususe tagamine ja volikogu liikme vabast mandaadist tulenevad õigused peavad olema omavahel mõistlikus tasakaalus, et neid saaks teostada võimalikult suures ulatuses.

Volikogu töökorra § 8 lõike 7 neljandast lausest saab tuletada nõude, et algatatud õiguspärane eelnõu peab tulema volikogu istungil arutusele mõistliku aja jooksul (järgmisel istungil). Vastasel juhul muutuks see volikogu töökorra säte sisutühjaks. Õigusnormi ei või aga tõlgendada nii, et see muutub sisutühjaks (Riigikohtu 02.11.1994 otsus, [III-4/1-6/94](#), p 1).

Volikogu esimehe pädevuse kohta saate õiguslikke selgitusi küsida Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumilt ([märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse](#) § 3) ning vallasekretärilt (vt ka [vallasekretäri selgitusi õiguskantsleri nõunikule](#)).

Saadan selle vastuse (Teie isikuandmeteta) ka vallavolikogule.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu